

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ   È È   **κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ**
(Προσφυγή υπ' αριθ. 70314/01)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ
21 Οκτωβρίου 2004

*Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 § 2 της Συμβάσεως.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.*

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ, 21-10-2004

[υπογραφή :]

/ S. QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας του Τμήματος

Στην υπόθεση   È È   **κατά της Ελλάδος**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συγκροτηθέν από τμήμα απαρτιζόμενο από τους δικαστές:

P. LORENZEN, *Πρόεδρος,*

K.Λ. POZAKH,

G. BONELLO,

F. TULKENS,

N. VAJIC,

E. STEINER,

K. HAJIYEV,

και από τον S. QUESADA, *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος.*

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 13-03-2003 και 30-09-2004.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω τελευταία ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 70314/01) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ο Έλληνας υπήκοος *È È* ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 31-01-2001 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον Δικηγόρο Αθηνών Ι. Μηλιαράκη. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Μ. Απέσσο, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Β. Πελέκου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων παραπονείται υπό το πρίσμα των άρθρων 3, 6 § 1, 13 της Συμβάσεως και 1 Πρωτοκόλλου Νο 1, για τον εγκλεισμό του σε ψυχιατρείο και για διαδικασία η οποία ηγέρθη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας προς ακύρωση του ιατρικού πιστοποιητικού, με το οποίο βεβαιώθηκε ότι έπασχε από παράνοια.

4. Της προσφυγής επελήφθη το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου (άρθρο 52 § 1 του Κανονισμού). Στο πλαίσιο αυτού, το τμήμα στο οποίο ανετέθη η εξέταση της υποθέσεως (άρθρο 27 § 1 της Συμβάσεως) συγκροτήθηκε συμφώνως προς το άρθρο 26 § 1 του Κανονισμού.

5. Με την από 13-03-2003 απόφαση, το τμήμα έκανε την προσφυγή δεκτή μόνο κατά το μέρος που αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας (άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

6. Την 25-02-1993, ο προσφεύγων εισήχθη στο Νοσοκομείο «Αιγινήτειο», με πρωτοβουλία της συζύγου του, προκειμένου να υποβληθεί σε νευρολογική εξέταση. Οι ιατροί οι οποίοι τον εξέτασαν, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων έπασχε από παράνοια και έπρεπε να παραμείνει στο νοσοκομείο προκειμένου να υποβληθεί σε θεραπευτική αγωγή. Οι δικηγόροι του προσφεύγοντος αμφισβήτησαν τη διάγνωση ενώπιον του διευθυντού της κλινικής, αλλά και αυτός δήλωσε ότι συμφωνεί με την εν λόγω διάγνωση. Οι ιατροί υπέγραψαν τότε ένα πιστοποιητικό νοσηλείας, βάσει του οποίου ο εισαγγελέας ενέκρινε την εισαγωγή του προσφεύγοντος στο νοσοκομείο. Με συνοδεία αστυνομικών, ο προσφεύγων διακομίστηκε σε κλινική, όπου οι ιατροί διαπίστωσαν ότι δεν παρουσίαζε τα συμπτώματα τα οποία του αποδίδονταν και ότι δεν χρειαζόταν να νοσηλευθεί.

7. Την 09-11-1998, ο προσφεύγων κάλεσε το Νοσοκομείο «Αιγινήτειο» να ανακαλέσει το πιστοποιητικό το οποίο τον εμφάνιζε ως πάσχοντα από παράνοια. Το νοσοκομείο αρνήθηκε να προβεί στην ανάκληση του πιστοποιητικού επειδή συνιστούσε δημόσιο έγγραφο το οποίο βεβαίωνε περί της καταστάσεως της υγείας του προσφεύγοντος κατά τον χρόνο εκδόσεώς του. Βασίστηκε επίσης στον Ν. 2071/1992 ο οποίος προέβλεπε ρητώς την περίπτωση κατά την οποία ένα πιστοποιητικό μπορούσε να ανακληθεί.

8. Την 13-01-1999, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτηση αναιρέσεως της αρνήσεως του νοσοκομείου να ακυρώσει το ως άνω πιστοποιητικό ως και το από 25 Φεβρουαρίου 1993 πιστοποιητικό, με το οποίο βεβαιωνόταν ότι ο προσφεύγων έπασχε από παράνοια.

9. Η συζήτηση, η οποία αρχικώς ορίσθηκε για την 08-02-2000, ανεβλήθη για την 30-05-2000, στη συνέχεια για την 17-10-2000, 06-02-2001 και 15-05-2001. Κατά την τελευταία ημερομηνία, ο προσφεύγων ζήτησε αναβολή για την 20-11-2001, ημερομηνία κατά την οποία η υπόθεση συζητήθηκε. Την 04-06-2002, το Συμβούλιο της Επικρατείας εξέδωσε την απόφασή του, με την οποία απέρριψε την αίτηση του προσφεύγοντος. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι το ιατρικό πιστοποιητικό δεν συνιστούσε εκτελεστή διοικητική πράξη και ότι ούτε η απορριπτική της αιτήσεως ανακλήσεως πράξη δεν ήταν εκτελεστή (απόφαση 1634/2002).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

10. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι η υπόθεσή του δεν εκδικάστηκε εντός ευλόγου προθεσμίας. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο ορίζει τα εξής σχετικά :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

11. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η διαδικασία δεν υπερέβη τη «λογική προθεσμία». Οι τέσσερις αναβολές τις οποίες απεφάσισε το Συμβούλιο της Επικρατείας, υπήρξαν σύντομες και η υπόθεση έτοιμη προς εκδίκαση την 15-05-2001. Εντούτοις, κατά την ημερομηνία αυτή, το Συμβούλιο της Επικρατείας αναγκάστηκε εκ νέου να αναβάλει τη συζήτηση τη αιτήσεως του

προσφεύγοντος. Η απόφαση εξεδόθη έξι μήνες και δεκατέσσερις ημέρες μετά τη συζήτηση, χρονικό διάστημα το οποίο δεν είναι υπερβολικό.

A. Περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη

12. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι η διαδικασία άρχισε την 13-01-1999, ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων προσέφυγε ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, και ολοκληρώθηκε την 04-06-2002, με την απόφαση 1634/2002. Διήρκεσε, επομένως, τρία έτη, τέσσερις μήνες και είκοσι δύο ημέρες για ένα μόνο βαθμό δικαιοδοσίας.

B. Εκτίμηση της διάρκειας της διαδικασίας

13. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών, ως και των συνεπειών της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n° 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

14. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη δυσκολία. Αφορούσε την αίτηση αναιρέσεως διοικητικής πράξεως, η οποία εν τέλει δεν κρίθηκε εκτελεστή από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επίσης, ακόμα και αν ο προσφεύγων ζήτησε μία φορά την αναβολή της συζητήσεως της υποθέσεώς του, το Δικαστήριο εκτιμά ότι το αίτημα αυτό δεν καθυστέρησε σημαντικά τη διαδικασία. Το Δικαστήριο διαπιστώνει, εξ άλλου, μία περίοδο αδράνειας ενός έτους, η οποία οφείλεται στις τέσσερις αυτεπάγγελτες αναβολές. Πρέπει, επομένως, να διαπιστωθεί ότι, προκειμένου περί ενός βαθμού δικαιοδοσίας, αυτή η περίοδος αδράνειας συνέβαλε ιδιαίτερα στην επιμήκυνση της διάρκειας της διαδικασίας αυτής.

15. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 6 § 1 υποχρεώνει τα Συμβαλλόμενα Κράτη να οργανώνουν το δικαστικό σύστημά τους εις τρόπον ώστε τα δικαστήριά τους να δύνανται να πληρούν κάθε μία από τις απαιτήσεις του (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Duclos κατά της Γαλλίας*, απόφαση από 17 Δεκεμβρίου 1996, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-VI, σελ. 2181, § 55) και, ειδικότερα, να εγγυώνται σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα στην έκδοση οριστικής απόφασεως εντός ευλόγου προθεσμίας (*Frydlender κατά της Γαλλίας*, ο.α., § 45). Ως εκ τούτου, δεν δύναται το Δικαστήριο να θεωρήσει «εύλογο» τον συνολικό διαδραμόντα χρόνο στην παρούσα υπόθεση.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

16. Κατά το άρθρο 41 της Συμβάσεως

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και αν το εσωτερικό δίκαιο του υψηλού συμβαλλομένου μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

17. Ο προσφεύγων δεν ζητά συγκεκριμένο ποσό για υλική ζημία και ηθική βλάβη. Περιορίζεται να δηλώσει ότι έγκειται στο Δικαστήριο να ορίσει το ποσό της ηθικής βλάβης.

18. Η Κυβέρνηση δεν εκφέρει άποψη.

19. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η επιμήκυνση της επίμαχης διαδικασίας πέραν της «ευλόγου προθεσμίας» προξένησε στον προσφεύγοντα βεβαία ηθική βλάβη, η οποία δικαιολογεί την επιδίκαση αποζημιώσεως.

Αποφαινόμενο κατά δίκαια κρίση, συμφώνως προς το άρθρο 41, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 2 500 ευρώ για ηθική βλάβη.

B. Τόκοι υπερημερίας

20. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.
2. *Κρίνει* ότι

α) το εναγόμενο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 2 500 ευρώ (δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ) για ηθική βλάβη, πλέον οιουδήποτε ποσού δυναμένου να οφείλεται για φόρο,

β) από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής και μέχρι της καταβολής, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό τόκο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 21-10-2004 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Santiago QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας

[υπογραφή]

/ Peer LORENZEN /

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ